BIBELSK TRO

Nr. 2
Mars 1997

6. årgang

Påske-utgave

PÅ BIBELENS GRUNN
Stiftelse

utgir tidsskriftet Bibelsk Tro.

Formål og grunnlag:

Stiftelsens formål er å fremme bibeltro kristendomsforståelse etter Guds Ord på den evangelisk-lutherske bekjennelses-grunn. Stiftelsen skal på det grunnlag som er nevnt nedenfor ved litterær virksomhet og på andre tjenlige måter hjelpe til å utbre bibelsk forkynnelse og lære, slik at evangeliet kan nå ut til menneskene og nådegavene få sin naturlige funksjon. Likedan vil en vurdere religiøse og åndelige strømninger, bevegelser, tidsaktuelle tanker, ideologier og tiltak i lys av Skriften.

Grunnlaget for stiftelsens virksomhet er den Hellige Skrift, forstått og brukt i lys av Bibelens eget Kristus-vitnesbyrd og Jesu og apost-lenes skrifisyn, dvs. Skriftens vitnesbyrd om seg selv. Bibelen er Guds Hellige Ord, gitt ved den Hellige Ånds inspirasjon, troverdig og urokkelig, helt igjennom Guds Ord gitt i menneskelig språk.

Bibelens ord - slik det opprinnelig ble gitt - er uten feil og selvmotsigelser i alle sine uttalelser når det forstås i samsvar med dens egne forutsetninger. Skriftens ord må tolkes ved Skriften selv. Bibelen er Guds åpenbaringsord, gitt oss som veiledning til frelse og evig liv. Den er den eneste, sanne og fullt ut tilstrekkelige, klare og absolutte autoritet og norm i alle spørsmål som angår kristen tro, lære og liv.

Den evangelisk-lutherske lære som er nedfelt i Den norske kirkes bekjennelses-skrifter er i samsvar med Skriften og følgelig bekjennelsesgrunnlag for stiftelsens virksomhet. Sentralt i denne lære står overbevisningen om "Skriften alene", "rettferdiggjørelsen ved tro på Kristus alene" og den evangeliske kirkeforståelse som legger vekt på det alminnelige prestedømme og nådegavehusholdningen.

Styret:

Lektor/cand. theol. Olav Hermod Kydland (formann), forkynner/cand. theol. Kristoffer Fjelde (nestformann), bonde Kristian Byberg (sekretær), ingeniør Gordon Landro og avd.leder Olav Stokka.

Varamenn: Adjunkt Gunnar Holth, misjonær/cand. theol. Olav Toft, avd.leder Tor Ydstebø, bonde Ola Borrevik og bonde Leif Jan Krogedal

Rådet:

Rådgiver/sosialøkonom Dagfinn J. Hansen, misjonær Jan Ove Heggdal, bonde/cand. theol. Arvid Joramo, bonde Bjørn Lende, bonde Samuel Norland, misjonær/cand. theol. Guttorm Raen.

Faste medarbeidere i Bibelsk Tro:

Forkynner Kjell Dahlene, lektor/cand. theol. Eivind Gjerde, adjunkt Gunnar Holth, typograf Narve Holmen, adjunkt Reidulf Tværåli, misjonsskolelærer/dr. Norvald Yri.

BIBELSK TRO

Fritt, uavhengig tidsskrift på evangelisk-luthersk grunn

Redaksjon:
Olav Hermod Kydland
Guttorm Raen
Olav Toft

Redaksjons- og ekspedisjonsadr.:
Postboks 264, 4350 Nærbø
Fax 51 43 22 82

Abonnement og gaver:
Kleppveien 894,
4063 Voll
Postgiro: 0825 0578300
Bankgiro: 3290.07.77786
Dansk postgiro:
1199 250-9350

Kasserer: Edvard Jekteberg
Tlf. 51 55 02 48

Utkommer 6 ganger i året.

Årsabonnement:
Norge og Norden kr.100,-
Til andre land kr.125,-
Skoleungdom kr.70,-

Redaksjonen er ansvarlig for alt som kommer fram i lederspalten. Konkrete synspunkter forøvrig står de respektive forfattere ansvarlig for. Red. deler nødvendigvis ikke alle disse, men er ansvarlig for at ikke noe bryter med stiftelsens formål og grunnlag. Unntak fra dette kan være ytringer i klipp- og leserbrevspalten.

Ettertrykk kan skje ved kildeangivelse.

Layout: Torleiv Åreskjold

Trykk: Allservice, Stavanger
Tlf. 51 82 84 86

Innhold

Kristus døde for ugudelige 2
Olav Hermod Kydland

Seierherren på korset 3
Ingar Gangås

"Gå under Jesu kors å stå" 4
Axel Remme

Ta korset opp 6
Kjell Dahlene

Ismael og Isak 10
Jan Bygstad

Guds nei tre gonger 12
Alfred Hagen

"Jeg på deg min tro har grunnet" 13
Gunnar Holth

Trøst 14
Guttorm Raen

Kristus er lovens ende 15
Kristoffer Fjelde

Liv eller død? 16
David Hedegård

Profeten Joel og endetiden 17
Dag Risdal

"Jeg tror..." 20
Guttorm Raen

Ved Jesu kors 24
Gustav Mevik

God påske!

Redaksjonen vil ønske leserne en god og fredfull påske i Jesu navn, med nr. 661 i sangboka:

Han er oppstanden, store bud!
Min Gud er en forsonet Gud,
min himmel er nu åpen!
Min Jesu seierrike død
fordømmelsenes piler brøt
og knuste mørkets våpen!
O røst,
min trøst!
Ved hans seier,
Som jeg eier,
helved bever.
Han var død, men se, han lever!

Neste nummer kommer i mai.

Kristus døde for ugudelige

Av: Olav Hermod Kydland

I brevet til romerne skriver apostelen Paulus disse velsignede ord:" For mens vi ennå var skrøpelige, døde Kristus til fastsatt tid for ugudelige" (Rom 5,6).

Dette er et godt og troverdig budskap for alle mennesker som lever i dag - i en vanskelig og kaotisk tid hvor forfalls- og frafallskreftene viser seg tydelig i både natur-, samfunns- og folkeliv.

Vi nærmer oss påsken 1997 og skal igjen minnes og reflektere over de dramatiske og betydningsfulle hendinger som fant sted for snart 2000 år siden. Det er noe som angår både deg og meg.

Det var nemlig noe ufattelig som skjedde den gangen. Jesus, Guds enbårne Sønn, som i sitt jordeliv åpenbarte Faderen i både ord og gjerning og forkynte at Guds rike var kommet nær, ble grepet og forhørt. Senere ble han ført til retterstedet og ble korsfestet som en forbryter mellom to andre forbrytere.

Det er en historisk kjennsgjerning at Jesus døde og ble begravet. Men han "oppstod tredje dag etter Skriftene". Han ble også sett av apostlene og "mer enn fem hundre brødre på en gang" (1 Kor 15,5-6).

Jesus døde " for ugudelige", sier ordet. Det vil si han døde for slike som var uten Gud og uten håp i verden. Han døde for Adams falne ætt som er født i synd og misgjerninger og som selv gjør synd.

Vi ble kjøpt fri med "Kristi dyrebare blod, som blodet av et feilfritt og lyteløst lam" (1 Pet 1,18,19). Gud gjorde ham som ikke visste av synd "til synd for oss, for at vi i ham skulle bli rettferdige for Gud" (2 Kor 5,21).

Jesus smakte den legemlige-, åndelige - og evige død. Dette gjorde han , for at den som har tatt sin tilflukt til ham, ikke skal bli forlatt av Gud, eller smake den evige død under Guds vrede og dom.

Frelsesverket er ferdig for alle mennesker. Ingen skal eller kan gjøre noe, for alt er ferdig. Det er bare å ta imot det som er fullført av Guds egen Sønn. Derfor må "Ordet om korset" forkynnes for alle mennesker slik at den enkelte kan få et møte med den oppstandne Jesus Kristus. Som "sendebud i Kristi sted" må vi rope ut:" La dere forlike med Gud!" (2 Kor 5,20).

Det er nemlig ved forkynnelsen av Guds ord troen kommer (se Rom 10,17). Bare den som hører eller leser Guds ord og tar imot Jesus Kristus som sin personlige Frelser, blir født på ny og innlemmet i Guds rike.

Vår nød og vår bønn er at Herren må sende oss vekkelse over bygd og by slik at påskens budskap kan bli åpenbart for den enkeltes hjerte.

Må Herren velsigne denne påsken for oss alle i Jesu dyrebare navn!

Her ser jeg et tålmodig lam
som seg til døden skynder,
som bærer andres sorg og skam
og hele verdens synder.
Til offerstedet står hans hu,
han sier: "Villig skal jeg nu
for Adamsætten stride."
Når alle piner vises frem,
han svarer: "Gjerne, hvert et lem
er rede til å lide".

Det lam er Herren stor og sterk,
til Adamsætten bundet,
som Gud til sitt forløsningsverk
har ene dyktig funnet:
"Gå hen, min kjære Sønn, og lid
for dem som inntil evig tid
i vreden skulle være;
den dom er grufull ut å stå,
men verdens frelse står derpå,
min Sønn, vil du den bære?"

"Ja, kjære Far, av hjertens grunn,
la skje som du vil skikke,
la komme kun den bitre stund,
jeg dødens kalk vil drikke!"
Hvem fatter vel slik kjærlighet,
så høy, så dyp, så lang, så bred,
så ganske uten like?
O kjærlighet, o himmelglød,
du fører den til kors og død
som eier himmelrike.

(Paul Gerhardt, Hans A. Brorson, Sangboken, 662). ●

Seierherren på korset

Av: Ingar Gangås

"Han utslettet skyldbrevet mot oss, som var skrevet med bud, det som gikk oss imot. Det tok han bort da han naglet det til korset. Han avvæpnet maktene og myndighetene og stilte dem åpenlyst til skue, da han viste seg som seierherre over dem på korset" (Kol. 2, 14-15).

Inntoget i Jerusalem

Begeistringen var stor da Jesus kom ridende på eselet. Den store folkemengden som var kommet til høytiden var i gledesrus. Endelig var den store kongen i anmarsj. Inntoget i Jerusalem ble rene festreisen. Hele byen var i bevegelse. Jesus ble mottatt som en seierherre. En slik mirakelmann skulle bli god å ha som konge.

Men da han renset tempelet og beskyldte dem for å ha gjort det om til en røverhule, reagerte mange negativt. For andre var det nok i vanskeligste laget å tolerere alt det han sa om synd og dom. Og hvorfor gråt han over Jerusalem? Diskusjonen gikk høyt. Var han den Messias som skulle komme?

Opptoget i Getsemane

Noen dager senere kom det et underlig opptog gjennom Getsemane hage. I spissen for følget kom Judas. Det lyste i lamper og fakler, og blinket i våpen. Hvem leter dere etter, spurte Jesus. Etter Jesus fra Nasaret, ble det svart. Da Jesus sa "det er meg", som betyr "jeg er", vek de tilbake i frykt og falt til jorden. Mørkets gjerninger var blitt avslørt av Guds Sønn, han som er det sanne lys. I møte med denne seierherren kunne ingen synder bli stående.

Smertens tog til Golgata

Bare noen timer etterpå ble justisdommen på Gabbata avsagt. Den Rettferdige ble overlatt i urettferdiges hender. Det smertenes tog som deretter beveget seg i retning Golgatahøyden var et underlig opptog. Som et lam som føres bort for å slaktes, gikk Jesus tålmodig den tunge gang til Golgata. Herren lot den skyld som lå på oss alle, ramme ham.

"Sannelig, våre sykdommer har han tatt på seg, og våre piner har han båret. Men han ble såret for våre misgjerninger. Straffen lå på ham, for at vi skulle ha fred, og ved hans sår har vi fått legedom."

Verden skjønner ikke dette. Men Jesu død på korset åpnet veien til himmelen. *"Men nå er han (Jesus) blitt åpenbart en gang ved tidenes ende for å bortta synden ved sitt offer"* (Heb. 9, 26b). Synden er sonet og gjelden betalt. I tillegg er Jesus de troendes liv. *"For ble vi forlikt med Gud ved hans sønns død, da vi var fiender, skal vi så meget mer bli frelst ved hans liv, etter at vi er blitt forlikt"* (Rom. 5, 10).

Pilegrimstoget mot himmelen

Det går et tog av frelste syndere på vei mot himmelen. *"Og de skal komme fra øst og vest og fra nord og sør og sitte til bords i Guds rike."* De har til felles at de trenger syndenes forlatelse. Og de blir aldri ferdige med å synge om kongenes konge som vant seier ved sin død på Golgata kors.

Konge er du visst,
Herre Jesus Krist!
Om du bærer tornekronen
eller lyser høyt fra tronen,
Herre Jesus Krist,
konge er du visst!

Dog ditt rike er
ei av verden her.
Du med sverd ei seier vinner,
ei med tvang ditt folk du binder.
For av verden her
ei ditt rike er.

Sannhet er din makt,
all din kongeprakt.
Villig folk du til deg sanker,
løste hjerter mot deg banker.
Fritt det underlagt
ved din sannhets makt.

(G. Jensen, Sangboken, nr. 614) ●

"Gå under Jesu kors å stå"

Av: Axel Remme

I lidelseshistoriens dramatiske hendelser er det mange som taler, roper, krever, truer, spotter og dømmer. I mellom alle røster lyder Jesu ord. De vitner om hvem han er, hva han måtte, ville og kunne gjøre. Påskens budskap kaller oss til Jesu kors for å lytte ydmykt til "hans siste ord".

Jesu 7 ord på korset er et mektig budskap om syndens alvor og konsekvens. Korsordene er også Guds sterke tale om hans kjærlighet, som ofrer alt og har omsorg for alle til siste sund. Fra sitt kors proklamerte Jesus at hans verk var fullbrakt og viste hvor komplett frelsen er. Selv en røver som vender seg til ham, om så i siste stund, får være med til paradis.

Ordene fra den korsfestede er avsløring av frelsersinn og frelsergjerning. De åpenbarer Jesus som mellommann mellom Gud og mennesker. Ved hans ord på korset forkynnes Messias' profetiske, kongelige og yppersteprestlige gjerning. De viser hans stedfortredende lidelse og forbønn, formidler hans profetiske visjon med frelserløfte, og hans seier og majestetiske makt.

Alt er guddommelig meddelelse om den hellige, kjærlige og allmektige Gud, som ved sin Sønn skaper forlik og forløsning for den falne slekt. Ved Jesu ord, lidelse og død på korset, får vi åpenbaring om Guds omsorg for menneskets totale behov: Syndsforlatelse, beskyttelse og frelserhåp.

Hvor mektig er ikke nettopp disse ord vi hører fra Jesu kors. Det er forbønnens ord om tilgivelse "for overtredere", løftesord om frelse for den angrende forbryter, omsorgens ord for sørgende. Nødens rop fra den stedfortredende Messias i gudsforlattheten dype fornedrelse. Men her hørtes også det triumferende seiersterke "fullbrakt" – "et større ord er aldri sagt." Og til slutt hvileordet, det trygge, tillitsfulle "Far i dine hender overgir jeg min ånd!"

Alle Jesu ord er beseglet ved at han stod opp. Det ble godtgjort at han er "Guds veldige Sønn ved oppstandelsen fra de døde..." (Rom. 1,4). Derved har Gud også stadfestet og godkjent all hans gjerning. Oppstandelsen er kronen på frelsesverket, Guds sanksjon av Jesu Kristi offer, seierens og håpets sterkeste tegn.

"Gå under Jesu kors å stå, og la hans røst ditt hjerte nå!" i denne påsken. Da blir det en god høytid – for her får du nådens og håpets ord. ●

Gå under Jesu kors å stå
og la hans røst ditt hjerte nå!
Ja, stå i stillhet og gi akt
på det han har til avskjed sagt.

For sine fiender, mild i hu,
han bad: "Min Far, forlat dem du!
For hva de gjør, det ved de ei,
forblindet går de syndens vei."

Be og for meg, o Herre min!
du ser at jeg er svak og blind
på all min vei, i alt mitt verk
men ved din bønn gjør du meg sterk.

Så vendte han seg til sin mor.
Å, hvor var hennes smerte stor!
Nå jaget sverdet like inn
igjennom hennes sjel og sinn.

En annen sønn han henne gav
til lindring, trøst og støttestav:
"Johannes, se der er din mor,
være hennes sønn!" slik lød hans ord.

Skal også jeg, o Jesus, stå
forlatt, forhatt, med korset på,
ja, venneløs på motgangs vei
send et Guds barn til hjelp for meg.

En røver stammet frem sin nød
og høstet liv ved Kristi død:
"Til Paradis, jeg sier deg,
skal du i dag få følge meg."

La meg òg i min siste stund
få trøst, o Jesus, av din munn.
Omvend meg du, hver dag som går,
så arv i himmerik jeg får.

Det fjerde ord var fryktelig,
all verdens angst lå gjemt deri:
"Min Gud, min Gud, hvorfor har du
forlatt meg her i denne gru?"

For min skyld ble du så forlatt
en helvedsstund i vredens natt,
at aldri jeg forlates skal
i dødens mørke skyggedal.

All verdens synder lå på ham
og brente med sin ild Guds Lam.
"Jeg tørster", ropte han, og fikk
av eddikvin så besk en drikk.

Jesus, mine synders mål
du tømte i din bitre skål
og gav til gjengjeld meg en flod
av livets kilde, ren og god.

Da lød det ord: "Det er fullbrakt!"
Et større ord er aldri sagt.
Oppfylt er lov og profeti,
forbannelsen er nå forbi!

Det gir meg trøst i hjerterot,
det er en evig gledes-flod.
Du sonet mine synders sum,
å, dyre evangelium!

Hans siste ord var fylt av lys
og livets håp i dødens gys.
Han ropte: "Fader i din hånd
jeg overgir min sjel og ånd!"

Det ord, det ord seg trenger inn
dypt i mitt hjerte, sjel og sinn.
Gi at det blir det siste ord
jeg tale skal på denne jord.

(Thomas Kingo)

Ta korset opp

Av: Kjell Dahlene

Men han snudde seg og sa til Peter: Vik bak meg, Satan! Du er til anstøt for meg, for du har ikke sans for det som hører Gud til, men bare for det som hører menneskene til. Da sa Jesus til sine disipler: Om noen vil komme etter meg, da må han fornekte seg selv, ta sitt kors opp og følge meg. Matt 16,23-24

Djevelen angrep Jesus ved å prøve å få ham til å gå utenom korset. Angrepene var mange og harde. Selveste Peter blir djevelens allierte for å få ham til å gå utenom korset.

Korset stod i sentrum i Jesu liv. Mot det målet siktet hele hans liv og gjerning. Det gjaldt vår frelse.

Det gjelder fremfor alt å ha de rette tanker om korset. Korset må vi se i lys av ham som vandret korsveien til ende, Jesus Kristus. Det er ikke våre tanker om korset som er avgjørende, men det Gud sier om korset og korsets betydning.

Motsigelsens tegn

Korset er motsigelsens tegn. Det vitner om død og uhygge, skam og forkastelse, død og dom. Derfor er korsets budskap til anstøt for mange mennesker.

Men korset er mer enn det. Det vitner også om seier og liv. For korsets nederlag ble vendt til seier, døden på korset ble til liv. Korsets skam ble til velsignelse. Korsets uhygge ble til fred. Korsets dom ble til rettferdighet og korsets blod ga syndenes forlatelse.

Med glede bekjenner Guds folk seg til den korsfestede. Korset er kjært for dem. Lyset fra korset faller over hele livsveien med nåde, kraft og velsignelse. Og korsets vei er de selv kalt til å vandre. Den får sitt lys og sin mening fra dette kors.

Et kors å bære

Korset er alle kristnes kall. Veien til himmelen er korsets vei. Uten korset – ingen krone.

Den som går utenom korset, går utenom Guds rike. Den som går utenom korset, kan ikke bli frelst.

Korset vil jeg aldri svike
som så salig bliver endt.
Skulle jeg en kristen være
uten Kristi kors å bære?
Jesus har dog i sitt rike
aldri den disippel kjent.
Korset vil jeg aldri svike
som så salig bliver endt.

Korset bar Jesus frivillig. Han som holder alt oppe ved sin makts ord, bøyde seg frivillig inn under korsbyrden. Han som eide himmelens opphøyde herlighet, gikk inn under den dypeste skam. Han som eide alt, gav avkall på alt.

Kristus valgte selv korset og legger det på sine etterfølgeres skuldre. Han visste hva som ventet ham og han vet hva som venter dem. Et inderlig fellesskap har de under korset. Heb 12:2. Der trer vi ham inderlig nær. Ingen steder forstår vi Jesus bedre enn ved hans kors. Intet sted tilføres vi mer for vårt liv og vår ferd enn der. Der ser vi hva det koster, og der ser vi hva det gir. Der får det å miste sitt liv mening og å bære korset betydning.

Korset – lov og evangelium

Veien til livet går gjennom korset. "Vil noen komme etter meg" og "Den som vil følge etter meg" levner ingen tvil. Ingen vei går utenom. Ingen lettvinte løsninger er mulig.

Korset møter oss som lov og evangelium.

Loven krever at selvfornektelsen og korset skal bæres hver dag. Luk 9:23. Gode forsøk premieres ikke.

Hver dag betyr selvfornektelse. Ikke av og til, men hver dag så lenge du lever. Nei til egne drømmer og interesser. Andres beste kommer før mine egne. Hver dag er det kors som skal løftes og bæres under skam og forakt. Løftes og bæres med tålmodighet og kjærlighet, uten nag eller selvmedlidenhet. Vi står inn for sannheten: Uten korset ingen krone.

Avkledd

Kan hende du inn for lovens budskap blir avkledd. Du ser at du på alle måter har kommet til kort. Det ble dager uten kors og tider uten selvfornektelse. Så sier du: Det nytter ikke for meg. Jeg ønsker ikke å bli

noen hykler og forlater etterfølgelsen vei. Det var ikke lett, men den eneste farbare vei for deg.

Merk deg at lovens oppgave er ikke at du skal lykkes, men mislykkes. Den vil vise deg hvor håpløst det er for deg på alle plan. Alle veier er stengt for deg med alle dine anstrengelser og forsetter. Men Herren vil vise deg en bedre vei.

Ordet møter deg i dag også som evangelium. Evangeliet gir alt det Gud krever og setter deg inn i en helt ny sammenheng der Kristus er alt. Det er evangeliet i dette skriftord jeg hadde lyst til å gi deg i dag. Men først litt om...

Hva korset IKKE er

Mange taler om korset som en lidelse, en byrde de er satt til å bære. Det kan være sykdom, fattigdom og nød eller andre ting som gjør livet tungt og besværlig.

Vi kommer fort til rette med at det ikke er det kristne kors. Det møter verdslige og ugudelige mennesker like ofte som det rammer Guds barn. Dersom det var slike kors Jesus siktet til, ville det bli en merkelig himmel til sist.

Nei, sier andre. Korset kan bare en kristen bære. Det er lidelse for Jesu navn skyld. Korset er det som møter meg fordi jeg er en kristen. Det er den skam, den vanære som blir min lodd fordi jeg vil leve som en kristen.

La oss understreke at Jesus har talt om denne siden. "I verden har dere trengsel". "Den som vil leve gudfryktig i denne verden skal bli forfulgt", minner Paulus Timoteus om. En kristen har ikke rett til å vente seg noe annet fra det hold, men vi skal også få be om å få leve et stille og rolig liv i gudsfrykt.

Det er å si nei til meg selv. Det er å ofre istedenfor å nyte. Det er trofasthet i kall og tjeneste. Kallet kostet et nei til mangt et trivelig selskap, festlige arrangement, turer og attraktive fritidssysler. Det viktigste kommer først.

Et absolutt krav

Men jeg er redd vi ikke gjør alvor av det absolutte i Jesu ord dersom vi stanser med det. Ordet transformeres ned på et plan vi kan tåle.

Ordet gjelder hver dag i mitt liv. Ikke gode forsøk, men krever at jeg lykkes.

Når jeg ser mitt liv i dette lys, stenges himmelen for meg. Avstanden til Jesus blir himmelropende.

Jeg vet om tider i mitt liv da jeg fikk nåde til å si nei til meg selv. Det er dager jeg har båret korset. Jeg vet om forsmedelse, spott og vanære for Jesu navns skyld.

Av smertelig erfaring kjenner jeg og de mange gangene jeg sa ja til meg selv og nei til korset. Den lette veien ble valgt isteden for den rette.

Gjennom bitre erfaringer oppdaget jeg at jo mer jeg ble opptatt av korset og selvfornektelsen, desto tyngre ble korset. Kampen endte ofte med nederlag.

Men korset er ikke bare pine, skam og forakt. Det er fremfor alt DØD.

Korset fører til DØDEN. Uten døden er korsets tale meningsløs.

Bibelsk selvfornektelse er noe annet enn en lang rekke med selvpinsler eller asketiske øvelser. Alt slikt er avslørt. Den syndige natur gjør seg gjeldende i alle slike forhold. Jo mer vi blir opptatt av selvfornektelse, desto mer blander selvlivet seg inn og gjør det til hykleri.

Korset er en dødsdom. Livet blir overgitt til døden. Det kan ikke berges.

HVA KORSET ER

Vårt kors er vår synd, skyld, og selvrettferdighet. Våre problem og vansker, vårt syndige kjød, vår forbannelse. Alt som har forbindelse med at vi er syndere i denne verden.

Den som har prøvd å lette på dette kors, opplever kun en fryktelig maktesløshet.

Men nå blander du, sier du. Nå taler du ikke om vårt kors, men om Kristi kors.

Blander jeg?

Det er bare i lyset av Kristi kors vi blir i stand til å se vårt kors. Etterfølgeren er helt avhengig av den som har gått foran.

Hvilket kors var det Jesus bar?

Var det den romerske øvrighets kors?

Ja, men det fører oss ikke til løsningen.

Var det jødenes kors?

Ja, det var de som krevde ham korsfestet.

Var det Jesu eget kors?

Ja, han bar det og hang på det.

Likevel er ikke det den hele sannhet. Sannheten går dypere. Vi synger:

De lånte en krybbe å legge ham i
og dertil litt fattig strå.

De lånte et esel på bergets sti
til kongen å ride på.
Men korset han bar
og den blodige krans – var hans.

"Men korset han bar og den blodige krans var hans", gjentas i alle versene, men til sist:

Dog nei, når jeg ser denne tornekrans
og rett bliver korset var.
Da føler jeg dypt den var ikke hans.
Nei, min var den byrde han bar.
Det kors hvor min frelser har kjempet
og lidt – var mitt.

Min stedfortreder

Jesus bar mitt kors som min stedfortreder. Han var ingen martyr for sine religiøse ideer, men Guds Lam som bar mine synder på sitt legeme opp på treet. En kristens kors må aldri rives løs fra Kristi kors!

På korset hang vår stedfortreder. Han tok vår plass. Når jeg ser Kristi kors kan jeg med visshet si: Det er meg. For han som hang på korset, gjorde seg helt til ett med meg.

Korset vitner om pinene for min synd, straffen for min skyld, om min gudsforlatthet, min fornedrelse, min død. Men alt rammet min stedfortreder Jesus med hele sin tyngde og gru.

Hvilken mektig trøst og hjelp å få se at mitt kors det er Kristi kors. Ved dette kors både tapes og vinnes livet. Ved Kristi kors mistet jeg livet for Kristi skyld, men der fant jeg det også. Ett nytt liv.

Og så har vi gjort det klart for oss: Når en er død for alle, så har de alle dødd. Og han døde for alle, for at de som lever, ikke lenger skal leve for seg selv, men for ham som døde og oppstod for dem. 2 Kor 5,15.

Jeg er korsfestet med Kristus. Jeg lever ikke lenger selv, men Kristus lever i meg. Gal 2,20.

Død med ham

Å tro evangeliet er ikke bare å tro at Jesus døde på korset eller at Jesus døde for våre synder, men også at vi døde med ham.

Ved Kristi kors ender mitt liv for denne verden. I dette korsets lys lever jeg mitt liv – for der fant jeg selve LIVET.

TA KORSET OPP

Å følge etter Jesus betyr hver dag å møte sitt kors, tape og vinne livet. Korset går rett inn i den kristnes liv og vandring i denne verden. Hvordan tar jeg opp dette kors?

Å ta korset opp – er å møte det kors hvor syndene mine ble sonet og min ubetalelige gjeld ble betalt.

Korset gir meg en daglig forvissning om at jeg eier syndenes forlatelse ved det som skjedde på korset.

Jeg møter det kors hvor dommen over mitt liv ble felt. Og denne dommen er den eneste som gjelder for meg.

Gud for alle riker dømmer selv og sier
Denne han er fri. Han er todd i Jesu blod
Satan synd og død må rømme
Hvem vil meg fordømme?

Å ta korset opp – er å møte det kors hvor jeg mistet mitt eget liv for denne verden.

Dersom korset bare vitnet om Kristi død, var det ute med oss. Men i Kristi død på korset får jeg se min egen død. Slik regner Skriften og slik regner Gud.

Dere er jo døde, og deres liv er skjult med Kristus i Gud. Kol 3,3.

Døden på korset var ikke bare en død for synden, men også en seiersdød over synden. Syndens makt ble brutt og døden overvunnet.

Korset skiller en kristen fra synden. Ved korset er han kjøpt fri fra syndens skyld og makt. Han skal ikke lenger leve i synden. Korset er et mektig vitne om at det er inntrådt et dypt skille og en skilsmisse i forholdet til synden.

For sin død, den døde han én gang for synden, men sitt liv, det lever han for Gud. Slik skal også dere regne dere som døde for synden, men levende for Gud i Kristus Jesus. La derfor ikke synden herske i deres dødelige legeme, så dere lyder dets lyster. Rom 6:10-12.

Legg merke til begrunnelsen! På grunn av Kristi død for og fra synden skal vi snu ryggen til – avdø fra den.

Den skal ikke ha rom i våre liv. Korset er vitne om det fra dag til dag. De som hører Kristus Jesus til, har korsfestet kjødet med dets lidenskaper og lyster. Gal 5:24.

Alt som hører syndelivet til, hører hjemme kun på en plass – på korset. En kristen griper hver dag til korset. Han minner sitt hjerte og sin personlighet om hvor synden hører hjemme.

Å ta korset opp – er det avgjørende skille i forholdet til verden.

Det skiller oss fra verden og verden fra oss.

Men det være langt fra meg å rose meg, uten av vår Herre Jesu Kristi kors! For ved det er verden blitt korsfestet for meg og jeg for verden. Gal 6,14.

Verden står i ubestemt form og betyr det verdslige liv, et liv med de syndige lyster og begjæringer. Ved korset ble det et skille. Denne verdens ting ser han nå i et nytt lys. Den store tiltrekningskraften er brutt. I møte med korset ble den avslørt som hul og tom. "Farvel da sprukne brønner, de lokker ikke mer. En annen kilde fant jeg, den overflod meg gir.."

Verden har ikke lenger noen krav på ham. Den kan ikke kreve noe hos en som er død. Verdens bestemmende makt over livet er brutt. Dette får mange praktiske konsekvenser. Tidsånden og verdens tanker skal ikke bestemme livsførselen.

Å ta korset opp – er å la det sinnelag som preget Kristus på korset, prege vårt sinn. Det er en vandring i Jesu etterfølgelse.

La dette sinn våre i dere som og var i Kristus Jesus, han som da han var i Guds skikkelse, ikke holdt det for et røvet bytte å være Gud lik, men gav avkall på det og tok en tjeners skikkelse på seg, da han kom i menneskers liknelse. Og da han i sin ferd var funnet som et menneske, fornedret han seg selv og ble lydig til døden, ja, døden på korset. Fil 2:5f.

Jesus led villig uretten, tok den nederste plassen, bar all den vanære som fulgte hans kallsoppdrag og frelsesgjerning.

Dette skal prege vår daglige vandring under korset i etterfølgelse av Kristus.

Gjør ikke noe av ærgjerrighet eller lyst til tom ære, men akt hverandre i ydmykhet høyere enn dere selv. Ingen må bare se på sitt eget, men enhver må også ha de andres gagn for øye. Fil 3,2-4.

Vandringen under korset fører inn i et forpliktende og hjertelig omsorgsarbeid.

Å tilgi andre like grenseløst som en selv ble tilgitt på korset. Ef 4:31-32. Å vandre i kjærlighet slik som Kristus viste oss på korset. Ef 5:2.

Å ta korset opp – er å stadig å ha øye for ham som døde på korset.

Med blikket rettet på Kristus faller de mange ting som møter oss under livsvandringen på sin rette plass.

"La oss derfor, da vi har en så stor en sky av vitner omkring oss, legge av alt som tynger, og synden som henger så fast ved oss, og løpe med tålmodighet i den kamp vi har foran oss, med blikket festet på Jesus, han som er troens opphavsmann og fullender. For å oppnå den glede som ventet ham, led han tålmodig korset, uten å akte vanæren, og har nå satt seg på høyre side av Guds trone. Ja, gi akt på ham som utholdt en slik motstand fra syndere, for at dere ikke skal gå trett i deres sjeler og bli motløse." Heb 12:1-3.

I Kristi etterfølgelse skal det sies mange "nei". Men det er ingen kraft i disse "nei". Kraften ligger i det fulltonende ja til Kristus. På ham skal vårt blikk hvile. I det ligger kraften til et liv i etterfølgelse.

Bare ved å se på Kristus kan vi gi slipp på oss selv. Når vi ser Ham som går foran, blir den tyngste vei lett.

Korset er stedet hvor byrdene blir lette. Åket blir gagnlig. Kristus går inn under det.

Når jeg får se mitt kors i lyset fra Kristi kors blir det en stor nåde og rikdom å gå inn under korset. ●

Synden er utslettet

Av: H. E. Nissen, fra "Ett er nødvendig", Lunde forlag

Da gudforlatthetens mørke senket seg over Golgata, utslettet Gud hele landets skyld og misgjerning.

Det betyr ikke at alle blir frelst. Gud tvinger ingen. Men han tilbyr hver eneste synder på jorden sin nåde.

Du som har tatt imot Jesus, skal vite at all din synd er utslettet. Det gjelder alle de syndene du har begått, og alle dem du kommer til å begå til din siste time.

På en eneste dag har Gud utslettet dem alle. For en nåde!

Før synden er begått, er den utslettet. Før du går inn gjennom himmelens port er du allerede frelst. Gud har handlet. Han har grepet inn. ●

Ismael og Isak

Av: Jan Bygstad

Det har lenge vært slik at allegorien har vært et lite velsett innslag i utleggelsen av Den hellige skrift, – misbruk av tekstene ligger snublende nær. I lys av NT må vi imidlertid fremholde at dette ikke gjelder den allegori Skriften selv gjør seg nytte av, som f.eks. i 1Kor 10 og Hebr 4, men kun den allegori som kommer utenfra og påtvinger tekstene en mening som er dem fremmed.

I Gal 4,21ff finner vi at apostelen Paulus gir oss grunnsannheter angående det kristne livet gjennom en allegorisk utleggelse av 1Mos 16 og 21. At dette ikke er noen illegitim skriftanvendelse, vil vi se dersom vi går inn i disse gammeltestamentlige tekstene selv. Denne allegori gir tvert om genuint uttrykk for det som er tekstenes opprinnelige og egentlige mening.

Apostelens poeng finner vi sammenfattet i Rom 9,7: "Ikke alle, fordi de er Abrahams ætt, er derfor hans barn, men: I Isak skal det nevnes deg en ætt". Abraham hadde flere barn, men bare ett av dem var arving til løftet og velsignelsen. Ismael var ikke arving, fordi han hørte med til "kjødets barn".

Dermed gir Skriften oss et skille mellom to slags kristendom, to slags kristne. Dette skille går gjennom alle kirkesamfunn og venneflokker, ikke mellom dem. Og her ligger det dype alvor: Det går an å bekjenne Jesu navn, være døpt, gå i kirke og være med i kristent arbeid, og likevel ikke være arving. Ja, det er sågar mulig å ta det dypt alvorlig med sin "kristendom" og sitt gudsliv, ikke leve i noen slags skjult eller åpenbar synd eller ettergivenhet for kjødet, og så likevel komme til å stå utenfor!

Hvorfor? Spørsmålet er dette ene: Hører jeg med til løftets barn, eller er jeg født etter kjødet?

Hva dette vil si, er just hva vi får lys over ved å gå inn i beretningen i første Mosebok. For hva er det egentlig som skjer her? Abraham var 75 år gammel da han fikk kallet til å "dra bort fra sitt land og sitt folk og sin fars hus". Lydig i troen bryter Abraham opp. Hans eiendom her i verden er et løfte. Herren lar ham ikke få se. Hjemløs må han vandre omkring uten noe annet å holde seg til enn et ord, – det nakne Guds ord.

Så går årene, men ingenting skjer. Abraham ser ikke det ringeste tegn til at Herren skulle oppfylle sitt løfte. Sara var jo ufruktbar fra før av, og menneskelig talt øker ikke akkurat mulighetene til å avle barn når en blir så gammel.

Når Abraham så er 85 år gammel, blir byren ham for tung: Å bie på Herren er alltid meget vanskeligere enn å foreta seg noe. Han speider etter en utvei, og godt hjulpet av Sara melder tanken seg: "Kanskje det ikke var Guds mening at barnet skulle komme ved Sara?" Og så, etter datidens skikk og bruk, tar Abraham trellkvinnen Hagar til medhustru. (Dette var uttrykkelig tillatt i følge gjeldende lov den gang, Hammurabis lov). Resultatet er Ismael.

Ismael er født etter kjødet. Hvorfor? Fordi menneskeverk alltid er frukten av mennesketanker. En vil "hjelpe Gud" litt på gli, hjelpe ham å oppfylle løftene, fordi det synes som det er det eneste fornuftige. Men: "Det som er født av kjød, er kjød". Det kan heller aldri bli noe annet.

Tilsvarende finnes det en "kristendom" som er født ut av menneskelige anstrengelser og tiltak. En har "tatt seg sammen", som en sier, eller "fattet en beslutning" om at fra nå av skal livet tilhøre Gud. Og så begynner en å prøve å leve som kristen. Kanskje det til og med lykkes relativt godt, slik at alle gir en det vitnesbyrd at her er det en som tar sin kristendom på alvor. Men fordi det hele er født av kjød og blod, "av manns vilje" og ikke av Gud (Joh 1,13), blir det aldri noe annet enn et liv i trelldom. Hagars barn utmerker seg nettopp ved dette: Strev under loven.

Slike mennesker kjennetegnes ofte av at de er ved godt mot og fatter håp når de ikke har falt i synd, eller lykkes i "å være lydige". De kan være rastløst aktive, stadig opptatt av alt som skal gjøres. Men så snart de mislykkes i "tjenesten", er all frimodighet borte som dugg for solen.

Deres frimodighet er knyttet til loven, og ikke til evangeliet.

Med Isak forholder det seg stikk motsatt: Hans fødsel har en helt annen grunnvoll. Årene er gått, og Abraham nærmer seg de hundre, Sara de nitti. Begge er så gamle at de fysisk er ute av stand til å avle barn: "Sara hadde det ikke lenger på kvinners vis". Nå er det troen må vise seg som tro, helt og fullt uavhengig av ytre omstendigheter: "Uten å bli svak i troen så Abraham på sitt eget legeme, som var utlevd, – , på Guds løfte tvilte han ikke i vantro", (Rom 4,19f). Abraham hadde nok tvilt, men ikke i vantro! Og i løpet av de årene som var gått, hadde Herren gjentatte ganger gjestet ham for å fornye og styrke ham i troen ved å fornye og klargjøre sin løfter. Slik var Abraham blitt bevart.

Når Isak endelig fødes, er det et under. Det er en Guds gjerning der intet menneske har kunnet "hjelpe" Gud. Herren er alene om å kunne skape liv av døde. Nettopp av den grunn hadde Herren latt Abraham vente så lenge: For at det skulle bli umulig for kjød å kunne bidra til oppfyllelsen av løftet. Den hellige Gud er ikke det minste interessert i vår bistand, og han har slett ikke "gjort seg avhengig av oss", som det ofte sies. Den slags fører utelukkende til kjødelighet og trelldom. Herren er interessert i å sette oss utenfor for at han selv kan få slippe til!

Dette er også en anskuelsesundervisning om hvordan det forholder seg med Guds sanne barn. De er født etter løftet, (Rom 9,8). De er gått hjelpeløst fallitt i sitt strev etter å forbedre seg selv og gå "lydighetens vei". Om de enn har villet aldri så mye, tatt seg sammen på ny og på ny, har det bare ført til nederlag og fortvilelse. Og i fotsporene på alt dette strev, all denne aktivitet, gryr det en forferdelig erkjennelse: Det er umulig for meg å bli en kristen slik jeg er. Jeg kan ikke bli annerledes. Det finnes ikke forutsetning i meg for å bli et Gud velbehagelig menneske. Og så gir stakkaren opp.

Nettopp for slike var det Jesus kom. Nettopp til slike er det evangeliet ble gitt. For vel er det umulig for mennesker, – og skal være det –, men ingenting er umulig for Gud. Slike fattige tiggere er det som får høre evangeliets "for intet". Og ved ordet om Sønnen som betalt for fortapte skyldnere, – som har betalt hele gjelden –, fødes en synder på ny. Ikke av manns vilje, men av Gud! Og da kan det nok hende at den samme undringens latter stiger mot himmelen som da Isak ble født: "Gud har gjort det slik at jeg må le!" (1Mos 21,6f).

Men om en fortapt synder på denne måten får erfare Guds vennskap, får han også bittert erfare menneskers uvennskap: "Han som var født etter kjødet, forfulgte han som var født etter Ånden". Lovtreller og religiøse mennesker er de som minst av alle tåler evangeliets dårskap: "Det er for lettvint", lyder det. De samme beskyldninger som møtte Paulus, møter også oss: "Skal vi bli ved i synden for at nåden kan bli dess større?", (Rom 6,1), – eller: "Skal vi gjøre det onde for at det gode skal komme derav?", (Rom 3,). De tåler ikke en slik evangeliets frihet. De blir som Marta, som vil dytte frihetens barn inn i allehånde "evangeliske aktiviteter". Den stille fortrøstning i troen, som spirer frem av evangeliets "det er fullbrakt", er dem fremmed og ubegripelig.

Men den nye sangen er nettopp sprunget frem av den dyrebare erkjennelsen av at "Alle mine kilder er i deg", (Salm 87,7). Denne sang kan bare synges av "den som er født der" (dvs. i Jerusalem, Salm 87,5). De er vel tilfreds med å kunne slippe å regne med seg selv og sin egen innsats, – å skulle søke noen kilde i seg selv. For de vet: Over alt slikt hviler forbannelse:

"Så sier Herren: Forbannet er den mann som setter sin lit til mennesker og holder kjød for sin arm, som vender sitt hjerte fra Herren. Han er som en busk i ødemarken og får ikke se at det kommer noe godt. Men han skal bo på avsvidde steder i ørkenen, i et saltland der ingen bor. Velsignet er den mann som stoler på Herren, og lar Herren være sin tillit. Han skal bli lik et tre som er plantet ved vann og skyter røttene ut ved en bekk. Det frykter ikke når heten kommer, alltid har det grønne blad. Det sørger ikke i tørre år og holder ikke opp med å bære frukt", (Jer 17,5ff). ●

Guds nei tre gonger

Av: Alfred Hagen (noko omarbeidd ved O. T.)

For ei tid sidan, såg eg eit fint målarstykke. Det skulle framstella Jesu kamp i Getsemanehagen. Det såg så fredfullt ut, der Jesus låg på kne attmed ein stein, der skuggane av trea i hagen i skumringa laga ein fredfylt stemning over kvelden.

Men det som eg såg for mitt indre auga, var Guds svar på Jesu bøn, som var slik etter Markus 14, 36: "Abba Fader! sa han, alt er mogeleg for deg; ta denne skåla frå meg! Men ikkje som eg vil, berre som du vil!" Ja, her ser me Jesus prøvde tre gonger om det kunne vera ein lettare veg til å vera eit soningsoffer for alle dei som hadde døydd i trua på Jesus – og som gav gamle Simeon slik tru at han ikkje hadde meir å ynska i denne verda, og ville fara her ifrå. Eit offer som er ei soning for syndene åt alle dei som tek imot det så lenge nådetida varer. Ja, måtte du som les dette, trenga til dette offeret og ta imot det med takk.

Lat oss stogga litt med dette offeret som var så hardt at ein engel frå himmelen kom og styrkte han. Ja, det var lita støtte eller hjelp han fekk av læresveinane, og takk og lov for det; så har ikkje menneskeslekta noko ære å dela med Jesus om vår frelse.

Oppfylling av skriftene

Han skulle døy på krossen, slik at Skriftene kunne sannast. Berre tenk på kva han sa til Nikodemus i samtalen, seine nattetimar: "Likesom Moses lyfte opp ormen i øydemarka, såleis lyt Menneskesonen lyftast opp." (Joh. 3, 14).

Ikkje mange skjøna dette i byrjinga. Læresveinane såg det ikkje. – Kanskje du som les dette, tykkjer det er trist å høyra om liding, kross og død. Men tenkjer du slik, så liknar du på dei to læresveinane som gjekk så vonbrotne og sorgtyngde på veg til Emmaus. Dei hadde ikkje ljos over det gledelege som hadde hendt: at den gamle lovnaden frå Paradishagen no var innfridd. Men berre sjå etter eller høyr kva som hende då ferdamannen som dei møtte, hadde opplyst dei om kva som var skrive om han: "Og i alle skriftene la han ut for dei det som var sagt om han der" (Luk. 24, 27). Dette verka slik glede og varme at dei sa til mannen:

"Ver hjå oss! Det lid mot kveld og dagen hallar." Så gjekk han inn og var hjå dei. Og då han sat til bords med dei og braut brødet, velsigna det og gav dei, då vart augo deira opplatne, og dei kjende han att. Ein levande Frelsar!

Lukkeleg den som får oppleva eit møte med Jesus! Då tek ikkje kross og død gleda frå ein. – Har du ikkje teke imot denne frelsa før, så skulle du gjera det no. Då blir det glede i himmelen over ein syndar som vender om. ●

"Jeg på deg min tro har grunnet"

Av: Gunnar Holth

Av våre pasjonssalmer er det flere som skiller seg klart ut og synges mye. – Pasjonsdiktere som Gerhard, Brorson, Grundtvig og Kingo er best kjent, og salmer av disse hører til det mest umistelige i hele vår salmearv.

Jeg vil i denne omgang sitere en salme av en annen pasjonsdikter: Johann Heermann (1585-1647).

– Det er hevdet at Heermann er den største tyske salmedikter mellom Luther og Gerhard, og at han er den første betydelige pasjons-salmedikter i den evangeliske kirke.

– Han opplevde trettiårskrigens redsler, og ellers mange tunge dager med sorg, personlige krenkelser og mye sykdom. Hans liv var en lang lidelse. Det er da kanskje ikke så rart at han diktet den salmen som siteres nedenfor.

– Personlig har jeg ofte funnet hjelp og trøst i flere av disse versa.

Jeg tar med 5 vers – slik vi finner den i Landstads reviderte – med noen små språklige forandringer. ●

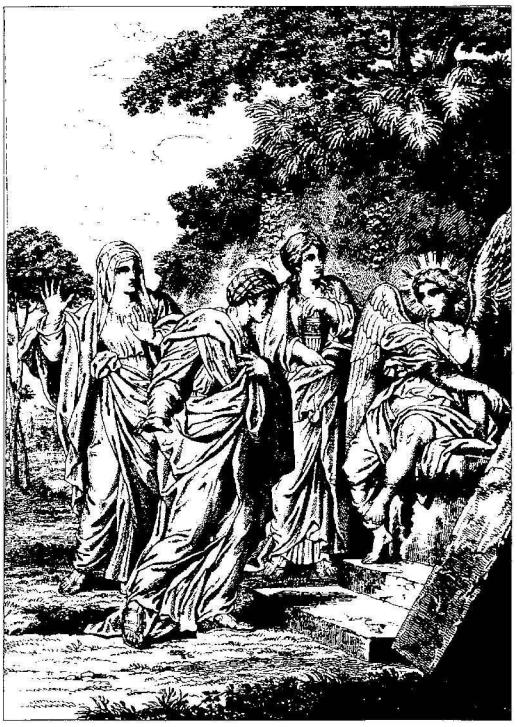

Jesus, dine dype vunder
og din smertefulle død
trøster meg i alle stunder,
i all sjels og legems nød.
Faller noe ondt meg inn,
tenker jeg på smerten din,
og da kan jeg ikke drive
lettvint lek med syndelivet.

Om meg verden vil forlede
til å velge lystens vei,
hvor det kun er syndig glede,
da, min Frelser, ser jeg deg,
ser hvor tung den byrde var
du for meg tålmodig bar.
Når ditt blikk mitt øye binder,
verdens lyst og glede svinner.

Ja, mot all ting som meg krenker,
giver dine vunder kraft.
Når min sjel i dem seg senker,
finner jeg ny levesaft.
Din den sterke seierdød
vender all min strid og nød,
du som salighet meg bragte
da du døden for meg smakte.

Jeg på deg min tro har grunnet,
du min ene tilflukt sann,
og din død har døden bundet
Så den meg ei døde kan.
At min sjel har del i deg,
trøster, styrker, redder meg,
og din nåde har meg givet
å stå opp med deg til livet.

Har jeg deg i hjertet inne,
du all godhets kildespring,
skal jeg ingen smerte finne
selv i dødens siste sting.
Ingen fiende skader meg
når jeg skjuler meg i deg.
Den som med ditt kors seg dekker,
Ham til livet du oppvekker.

Trøst

Av: Guttorm Raen

"Trøst, trøst mitt folk! sier deres Gud" – slik innledes den andre hoveddelen av profetier i Jesajas bok (Jes 40,1).

Det er et dobbelt trøsteord – en sterk understreking av at Gud gir virkelig trøst til sitt folk.

Hvor det er sorg, trenges det trøst, så sant det er mulig.

Sorgen kan ha forskjellige årsaker. Det kan være at en har mistet en som er hadde kjær, eller det kan være noe annet leit som en har opplevd. Det kan også hende at det er noe en selv har gjort, som er årsak til sorg for en selv og kanskje for andre.

På en måte er vår tid ganske mye opptatt av å gi trøst, av det som gjerne kalles "bearbeidelse av sorgreaksjoner". Det er en hjelp som hovedsakelig ligger på det menneskelige og psykologiske plan – hjelp til å komme til rette med sine egne reaksjoner på det som har hendt, og sine egne reaksjoner overfor andre mennesker i den forbindelse. I tillegg kan det være tale om en tilrettelegging av omgivelsene, som for eksempel spesielle seremonier i forbindelse med dødsfall.

Når Bibelen taler om trøst, går den langt dypere enn dette. Vi skal være klar over at Gud har omsorg for alt det vi trenger for å leve vårt liv gjennom vanskeligheter i verden. Derfor får vi be om hjelp til å komme igjennom disse dag for dag, og vi kan ta imot også den hjelp som mennesker kan gi – så sant de ikke vil ha oss til å gjøre noe som er imot Guds vilje.

Men Guds ord taler særlig om en trøst som ikke noen andre kan gi.

For å få tak i hva dette egentlig går ut på, kan vi tenke på at apostelen Paulus minner om at det finnes to grunnleggende forskjellige former for bedrøvelse eller sorg. Dermed finnes det også to ganske forskjellige former for trøst og virkninger av den trøst som søkes og gies. (2 Kor 7,6-11)

Den ene kalles "bedrøvelse etter Guds sinn", fordi en vender seg til Gud med sin sorg og nød, og resultatet blir noe som ingen angrer. Noe av det samme talte Jesus om i Bergprekenen, da han sa at "salige er de som sørger, for de skal trøstes" (Matt 5,4).

Det motsatte er å søke all sin hjelp og trøst andre steder. Dette kaller apostelen for "verdens bedrøvelse, som virker død". Der behøver ikke å bety at en ikke får noen trøst, selv om det finnes tilfelle hvor det går så ille. Men den trøst en får i dette tilfellet, gjelder i beste fall ikke lenger enn levetiden i denne verden, og tar ende med døden.

Hvilken trøst er det da Gud gir?

Bibelen taler faktisk om flere slags trøst, og vi skal se litt på noen av disse.

Den viktigste og mest avgjørende understrekes i ordet fra profeten Jesaja: "Tal vennlig til Jerusalem og rop til henne at hennes strid er endt, at hennes skyld er betalt, at hun av Herrens hånd har fått dobbelt for alle sine synder" (Jes 40,2).

Følelse av skyld og bevissthet om synd kan dukke opp sammen sorg, når en kjenner på egen forsømmelse i forbindelse med den eller det en har mistet, eller på anger eller skyld enten for noe galt en har gjort eller for noe godt en har unnlatt å gjøre. Men aller mest blir vi klar over dette når vi virkelig får se hvordan Gud ville vi skulle være og handle, og hvor langt vi er fra å følge dette – endog til de tider vi tror vi er best.

Dette er det ingen andre enn Gud som kan hjelpe oss med.

Og han har gjort det på en for oss ufattelig måte, en måte som gjør at ingen med rette lenger kan komme med anklager overfor Gud når det gjelder den som tar imot denne gaven og trøsten: Han har gitt sin egen sønn, Jesus Kristus, til døden for våre synder, for å ta bort vår skyld, slik at vi skal få høre ham til for evig.

Derfor heter det: "Salige er de som har fått sine overtredelser tilgitt og sine synder skjult. Salig er den mann som Herren ikke tilregner synd." (Rom 4,7-8; Salme 32,1-2)

Mangler denne trøst, blir alt annet bare lappverk og behandling av symptomer, som ikke kan lege vår grunnskade og lindre vår dypeste sorg og nød.

Men Bibelen taler om trøst for dem som hører Herren til, også i noen andre sammenhenger som vi skal være klar over.

En av dem finner vi omtalt i Apg 15. Der leser vi om at det kom noen til den kristne menigheten i Antiokia og forkynte at det ikke var godt nok slik som de først hadde hørt evangeliet. I tillegg til å tro på Jesus, måtte de hedningekristne bli omskåret og begynne å holde Moseloven for å bli frelst, het det.

Dette spørsmålet ble da lagt fram for apostlene i Jerusalem (det såkalte "apostelmøtet"), som bekreftet at vi blir frelst utelukkende ved å tro på Jesu Kristi forsoningsverk for oss. I et brev ble dette understreket sammen med noen praktiske formaninger om å leve varlig i sine omgivelser i verden.

Da de troende i Antiokia hørte dette, heter det at "de gledet seg alle over trøsten de fikk" (Apg 15,31). På en måte kan dette virke litt underlig, i og med at brevet også inneholdt konkrete pålegg som de skulle gi akt på.

Men den situasjonen de troende i Antiokia sto i, var at de var blitt urolige fordi noen hadde begynt å dra i tvil det de var overbevist om var rett når det gjaldt hva Guds ord sa og hva frelsen gikk ut på.

Derfor ble de *trøstet* ved å få bekreftet hva Guds ord sa, og ved å bli minnet om å holde fast ved det.

Dette er en sak som det er viktig for oss også å legge merke til, vi som lever i en tid da Bibelens ord blir dradd i tvil på mange slags vis, og da mange sier at det gamle budskap om synd og nåde ikke passer for vår tids mennesker. Dette er noe som volder sorg og uro for sanne troende. Men Herren har trøst å gi.

En tredje form for trøst leser vi om i 1 Tess 4,13-18. Der er det tale om framtida og livets avslutning.

Dette er igjen noe som kan gjøre en troende urolig. Og en kan høre mange ulike tanker om dette, både når det gjelder hva som skal hende framover og hva som er viktig i forbindelse med livets avslutning for den enkelte. At håpløshet tildekkes ved fine ord og seremonier og annet, er en nokså vanlig foreteelse.

Også her gir Guds ord veiledning og trøst: Han som kom og ga seg selv for våre synder, Jesus Kristus, skal komme igjen som Herren og ta dem som hører ham til, heim til seg. Den som tror på ham, skal ikke sørge som "de som ikke har håp". ●

Kristus er lovens ende

Av: Kristoffer Fjelde

Kristus er lovens ende til rettferdighet for hver den som tror (Rom. 10, 4).

Guds krav til mennesket om å være fullkommen presenteres i Guds lov.

Linjene er klare. På den ene side den hellige Gud og på den andre side, mennesket som faller totalt igjennom overfor Gud.

Det er umulig for mennesket å oppfylle lovens krav, men Kristus er lovens ende til rettferdighet for hver den som tror. – Det vil si: Kristus var og gjorde hva Gud krevde av meg i mitt sted. – "I mitt forhold til Gud er jeg som om det verken fantes ett eller ti bud, for alle bud er oppfylt for meg, – av min Frelser og stedfortreder – når det gjelder mitt forhold til Gud." (Forkortet sitat av Luther).

For hver den som tror! Her blåser evangeliets sus! Når det bare står til Kristi gjerning, og ingen gjerning hos meg teller, da er frelsesporten slått på vid vegg: Da er det bare å gå inn! Det er å tro!

For en hvile å oppdage dette! – Det er selve frelseåpenbaringen! Ikke bare første gang, men gang på gang!

Ja, Kristus *er fremdeles* lovens ende til rettferdighet for den som *vedvarende* tror. – Det vil si for den som lever på det han var og gjorde!

Kjære troende venn, du vil aldri her i tiden bli fullkommen, rettferdig for Gud etter loven, men du skal *vedvarende* få sette din lit til at Kristus *vedvarende* er full dekning mellom deg og din Gud!

Og slik *må* det være, ellers ville vi aldri kunne tro oss frelst! "Hvor deilig å have det godt med sin Gud, og vite det *varer* en evighet ut!" ●

Liv eller død?

Av: David Hedegård

Hvordan får man visshet om at man eier livet i Gud? Spørsmålet er svært viktig, og det er dessuten svært aktuelt. For mange som i vår tid vil være kristne har ingen visshet om sin stilling hos Gud. Man vil høre Herren til, man leser iblant Bibelen, man ber morgen og kveld, man hører Guds ord og deltar i kristent arbeide. Men under alt sammen er det likevel uvirkelig, hjertet er tomt og kampen mot synden er hard og ofte forgjeves. Og innimellom blir man nødt å spørre seg: Har jeg virkelig fått det nye livet? Hvordan skal det gå med meg i dødsstunden og på dommens dag?

I sin tanke går man tilbake til det som har skjedd og sier til seg selv: jeg har jo i allfall en gang gitt meg til Gud, en gang overgitt meg til Kristus. Og da har Gud i sitt løfte tatt imot meg og følgelig må jeg være hans barn, tross i at jeg ikke kjenner det og ingen kraft har i kampen mot min synd.

Kjære venn, la meg spørre deg: hvordan begynte Guds verk i deg? Jesus sier: "Ingen kan komme til meg, om ikke Faderen, som har sendt meg, kaller ham", Joh. 6, 44.

Du erfarer dette kallet, som en indre hunger og tørst etter det evige og guddommelige, en lengsel etter noe som ikke hører denne verden til. Om du lot Herren dra deg dit han ville, så fikk du erfaring av Joh. 16, 8-9: "Når han (Ånden) kommer skal han overbevise verden om synd – for de tror ikke på meg".

I vår tid forveksler man ofte synd i moralsk mening og synd i religiøs mening. Med synd i moralsk mening mener vi alle forseelser i tanker, ord og gjerninger. Og med synd i religiøs mening forstår vi vantro, frafallet fra Gud, hjertets bortvendthet fra ham. "Det ble Adams fall, at han selv ville være Gud. Og det var også satans fall. Dette er også den mest forskrekkelige og mest avskyelige synd." (Johan Arndt). Bare gjennom Åndens overbevisning kommer vi til innsikt om at denne hjertets bortvendthet fra Gud er den egentlige grunnsynden. Man siterer gjerne Jesu ord: "Den som kommer til meg skal jeg sannelig ikke kaste ut", Joh. 6, 37. Men å komme til Jesus er å komme til ham med sin synd. Den som ikke kjenner sin synd kan følgelig ikke komme til Jesus. – Man henviser til 1. Joh. 1, 9: "Om vi bekjenner våre synder, er han trofast og rettferdig, og han forlater våre synder og renser oss fra all urettferdighet".

Men innen man kan bekjenne sin synd må man kjenne den. Den som ikke kjenner sin synd kan således ikke bekjenne den og heller ikke få forlatelse.

Har Herrens Ånd fått overbevise deg om synd? Fylte en dag et lys fra evighetens verden ditt liv, slik at du så at ditt hjerte – din indre verden – er gjennomfordervet, fordi det er skilt fra Gud? Står du fremmed for denne erfaringen, så kan du ikke heller være født på ny. Da må du søke Herren i Ordet og bønnen og rope til ham om at han sender sitt lys over deg, slik at du blir overbevist om synd.

Men er det på den andre siden sikkert at man er blitt et Guds barn bare fordi man er overbevist om synd? Nei, en må også uten forbehold overlate sin synd til Jesus. Derigjennom begynner troen å finnes hos oss.

"Så snart et menneske begynner å ville komme til Kristus, så snart dets lengsel og attrå på alvor strekker seg til Kristus, så begynner dette menneske i sannhet å komme til Kristus, – men det menneske, som har denne lengsel, har også blitt overbevist om sitt syndeforderv. Har du aldri innsett din elendighet og aldri vært bedrøvet over dine synder, så er din tilflukt ubegrunnet og din lengsel falsk". (Pontoppidan).

Hva skjer når et menneske med all sin synd overlater seg til Jesus? Menneskets synd borttas og himmelen åpnes over det.

Som molnen fly för solens sken,
Och ej en sky är kvar. Och himlen strålar klar och ren, Där nyss blott täcken var. Så plånar Gud all synden ut, Och gör på alla sorger slut. Så helt forlater Gud.

Hvem skal si deg om du er Guds barn? Gud selv må si deg det, og han gjør det gjennom sin Ånds vitnesbyrd i hjertet.

Eier du Åndens vitnesbyrd? ●

Profeten Joel og endetiden

Av Dag Risdal

Leksjon 4 (fortsettelse)

Nåde og oppreisning (2,18-27).

Vers 17 slutter med et nødrop. Det var et bøyet folk som ropte: "Herre, spar ditt folk! Overgi ikke din arv til vanære..."

Bønnesvaret kommer i vers 18: "Da blir Herren *nidkjær* for sitt land, og han sparer sitt folk... Og jeg vil ikke mer overgi dere til vanære blant hedningene." Det blir et bønnesvar. Det minner om løftet i Jes 65,24: "Og det skal skje: *Før de roper, skal jeg svare, mens de ennå taler, skal jeg høre."*

Hvilket folk er det Herren sparer? Hvem er det han *ikke* overgir til hedningene? Det er *hans eget, utvalgte og forløste folk!* - Det er i lys av utfrielsen fra Egypt ved Det Røde Hav vi må forstå dette: " Slik *frelste* Herren denne dagen Israel av egypternes hånd" (2 Mos 14,30). Derpå følger løftet om Herrens fortsatte ledelse og vern: "Du fører ved din miskunnhet det folk som du *forløste*. Du leder dem ved din kraft til din hellige bolig" (2 Mos 15,13).

Begrunnelsen for Herrens nåde er denne: "For et hellig folk er du for Herren din Gud. Deg har Herren din Gud *utvalgt* av alle folk på jorden til å være hans eiendomsfolk" (5 Mos 7,6).

Det er dette folk Herren blir *nidkjær* for (v 18). I ordet *nidkjær* ligger at Herren vil ha dette folket for seg alene. Hans hjerte brenner for dette folk. Han fylles med hellig iver, kjærlighet og omsorg for dem.

I lys av vers 18-27 ser det ut som at Herren *på nytt* frelser sitt folk, han berger dem fra fienden, mens fienden selv blir tilintetgjort.

I et bibelsk perspektiv finner vi her en oppbyggelig linje: *utvelgelse - frelse - førelse - tukt - gjenopprettelse - fornyelse.* - "Og jeg vil igjen ta meg av deg. Jeg vil smelte ut ditt slagg som med lutsalt og skille ut alt ditt bly" (Jes 1,25).

Ved at Herren *sparer* folket, skjer det en nådefull gjenopprettelse og fornyelse (v 18-19). Ja, Herren vil *mer* enn spare folket. Han vil også sørge for dem med *timelig* og *åndelig* velsignelse. Herren sender dem korn og most og olje. Sml. Ord 10,22: "Det er Herrens velsignelse som gjør rik, og eget strev legger ikke noe til."

*

Herrens velsignelse innebærer også at Herren tar seg av fienden og driver ham bort (v 20). Enhver seier over Israels fiender i GT må vi se i lys av Kol 2,14-15: "Jesus utslettet skyldbrevet mot oss... Han avvæpnet maktene og myndighetene og stilte dem åpenlyst til skue, *da han viste seg som seierherre over dem på korset."*

"Fienden fra Norden" (v 20) kan i første omgang sikte til gresshoppesvermen. Herren skal ta seg av gresshoppene og få *fjernet* dem fra landet. Det har han faktisk gjort en gang før. Se 2 Mos 10,19!

Fra fienden kommer det *stank*. Stanken gjelder den fiende gresshoppene er et bilde på, nemlig "fienden fra Norden".

Stanken er et tegn på *dom* over fienden og det

gjelder den fiende gresshoppene er et blide på, nemlig "fienden fra Norden".

Stanken er et tegn på dom over fienden og et *seierstegn* for Guds folk. Stanken er motbydelig (v 20) - noe vi avskyr, mens en velbehagelig duft er tiltrekkende. Stanken har sitt motbilde i *Kristi vellukt.* Om troens barn i Kristus, skriver apostelen: "For vi er Kristi vellukt for Gud, blant dem som blir frelst, og blant dem som går fortapt" (2 Kor 2,15).

*

Fienden fra Norden har altså vært *hovmodig.* Han har satt seg fore alt for store ting (v 20b). Han har foregrepet seg på Herrens arv og eiendom. Og den som gjør det, blir alltid straffet.

Derved skjønner vi at "Fienden fra Norden" må innebære *mer* enn gresshopper. Ut fra beskrivelsen her i Joel 2,20 har det nærmest en eskatologisk dimensjon og kan peke frem mot den fiende som i endetiden skal "sverme" inn over Israels land som gresshopper.

Profeten Esekiel får i et syn se "fienden fra Norden" - Gog og hans hær - strømme inn over Israel (Esek 38,1-15). Og det legges vekt på at det er *"I de siste dager"* dette skal skje (Esek 38,16).

Men også her griper Herren inn. Ved Herrens straff og dom blir fiendehæren knust og begravet: "Men på den samme dag, den dag Gog kommer over Israels land, sier Herren Herren, da skal min harme stige opp i mitt åsyn. Og i min nidkjærhet, i min brennende vrede sier jeg: Sannelig, på den samme dag skal det komme et stort jordskjelv over Israels land" (Esek 38,18-19).

Stanken - som Joel omtaler (2,20) - svarer muligens til den som kommer fra de mange døde av Gogs hær som da skal begraves (Esek 39,11).

*

I Bibelen finner vi alltid *lovsang* når en fiende av Israel (eller den kristne menighet) er tilintetgjort. Et av de klare eksempler på dette er lovsangen ved Rødehavet etter at egypterne er slått (2 Mos 15).

Her i Joel 2,21 møter vi noe av den samme lovsang - etter at Gud har tilintetgjort "fienden fra Norden". - "Fryd deg og vær glad! For store ting har Herren gjort" (v 21).

En dag skal det være fryd og lovsang i himmelen - etter at Gud har beseiret Satan og hans redskap på jorden (dyret). Da skal de som har seiret over dyret og dyrets bilde stå ved glasshavet. Der synger de Lammets sang: "Store og underfulle er dine gjerninger, Herre Gud, du Allmektige! Rettferdige og sanne er dine veier, du folkenes konge" (Åp 15, 2-3).

Vers 23 er et av de mest *Kristus-sentrerte* utsagn i Joels bok. Samtidig er dette en forberedelse til profetien om Åndens utgytelse i 3,1 ff. Verset lyder: "Og dere Sions barn, fryd og gled dere *i Herren,* deres Gud! For han *gir* dere *læreren til rettferdighet,* og så sender han regn ned til dere, tidligregn og senregn, som før."

Den første sannhet som her bør understrekes er at vi skal *få glede oss i Herren.* Samme budskap finner vi ofte: "...Og sørg ikke, *for glede i Herren er deres styrke!"* (Neh 8,10). Merk også her i vers 23 at evangeliet er noe Gud *gir* - det er gave fra Gud. "Gud være takk for sin usigelige gave!" (2 Kor 9,15).

Hvem er Guds gave her i Joel 2,23? Han kalles "læreren til rettferdighet". I lys av mange bibelhenvisninger kan dette ikke være noen annen enn Jesus Kristus, Guds Sønn. Han er blitt oss "visdom fra Gud, rettferdighet og helliggjørelse og forløsning" (1 Kor 1,30).

Jesus kom for å *"fullføre all rettferdighet"* (Matt 3,15). En grunntanke i hele Bibelen er nemlig dette: Herren frelser oss *ved sin egen rettferdighet.* Et nøkkelord som åpenbarte denne evangeliske sannhet for Luther var Sal 31,2: "...Frels meg *ved din rettferdighet."*

"Guds rettferdighet" er altså ikke bare Guds dømmende rettferdighet - som Luther først trodde - men det er først og fremst *Guds frelsende rettferdighet* - som *gave* fra Gud. *"Guds rettferdighet"* er nemlig en person - Jesus: "Se, dager kommer, sier Herren, da jeg vil la det stå fram for David en rettferdig spire. Han skal regjere som konge og gå fram med visdom og gjøre rett og rettferdighet i landet. I hans dager skal Juda bli frelst, og Israel bo trygt. Dette er det navn som han skal kalles med: HERREN, VÅR RETTFERDIGHET" (Jer 23,5-6).

Jeg blir altså frelst og rettferdiggjort ved en person, som Gud *gir* og

sender! - Dette er i sannhet noe av et gledelig budskap! I dette ligger en *dobbelt* glede. Av Herrens hånd har vi fått *dobbelt* for alle våre synder (sml. Jes 40,2). Vi kan her skjelne mellom:

1. Jesu *passive* rettferdighet: Han *bar* lidelsen og straffen for våre synder.

2. Jesu *aktive* rettferdighet: Han *oppfylte loven* i et hellig liv på våre vegne.

Joel 2,23 gir altså klart uttrykk for *den tilregnede rettferdighet* ved troen på Jesus - slik det forkynnes i Rom 3,21-24.

*

Innen rammen av Joels bok, synes det å være en sammenheng mellom *"Herrens dag"* og budskapet om *"læreren til rettferdighet"*.

For det er dypest sett i lys av "Herrens dag" vi ser *Guds rettferdighet* - både til *dom* og til *frelse* (=frifinnelse).

Jesus vil på HERRENS DAG bli til *dom* for de vantro og til evig frelse for dem som setter sin lit til ham: "... Se, denne er satt til *fall* og *oppreisning* for mange i Israel, og til et tegn som blir motsagt" (Luk 2,34).

På en måte kaster Joel 2,23 lys over andre evangeliske løfter i denne profetboken. Fornyelsen, frelsen, gjenopprettelsen og velsignelsen som er omtalt andre steder i Joels bok, er dypest sett knyttet til løftet om Messias - "læreren til rettferdighet".

*

Vers 25: Her understrekes at oppreisningen skal bli *total*. Herren gir her et sterkt løfte: "Jeg *godtgjør* dere de år da vrimleren åt opp alt - ..."

Dette er et ufattelig rikt budskap! Vi har vanskelig for å gripe det helt. Ordet "godtgjøre" (eng. "restore") har en rik innholdsfylde. Det kan innebære: sette i stand, fullkommengjøre, fornye, gjenopprette, få tilbake. Men det ligger mye mer i dette enn at Gud bare reparerer det som gikk i stykker.

Når Gud *godtgjør*, blir det utført grundig og dyptgripende - ikke minst på grunnlag av det verk "læreren til rettferdighet" fikk i oppdrag å utføre i Guds store plan.

I Joel 2,25 er vel budskapet dette: Herren vil *godtgjøre* dem trengselens år ved å la sin *velsignelse* komme over dem i *dobbelt* mål - faktisk både *åndelig* (ved at han tilgir dem all synd), men også *timelig* (ved at han lar markens grøde spire frem). Gud er mektig til å legge det innhold i nåtiden, som manglet i fortiden (2 Kor 5,17).

Godtgjøringen innebærer altså en *oppreisning* av åndelig art som egentlig er mye større enn det som ble forvoldt. Dette har vi vanskelig for å gripe. Men vi møter samme tanke i Rom 5,17: "For om døden kom til å herske ved den ene, fordi denne ene falt, *hvor meget mer* skal da de som mottar nådens og rettferdighets-gavens overstrømmende rikdom, leve og herske ved den ene, Jesus Kristus."

Dermed får Herren all pris og ære: "Pris Herren!... Ros dere av hans hellige navn!" (1 Krøn 16,8-10).

Vers 26-27: Bakgrunnen for den store *gjenopprettelsen* (både åndelig og timelig) er den fullbrakte gjerning "læreren til rettferdighet" (v 23) kommer til å fullføre. Vi ser her hvordan velsignelsen fra korset (Kol 2,13-15) får *tilbakevirkende kraft* også på tilstanden i GT!

Det er det personlige *kjennskapet* til Jesus Kristus (v 27) som blir det avgjørende. Og når det i vers 27 står at "mitt folk skal *aldri i evighet* bli til skamme", innebærer det at *godtgjøringen* (v 25) rekker like inn til den evige salighet. ●

"Jeg tror..."

Trosartiklene

Av Guttorm Raen

3. artikkel

"JEG TROR ... en hellig alminnelig kirke, de helliges samfunn, syndenes forlatelse, kjødets oppstandelse og det evige liv."

Frelsesgoder

Den oppmerksomme leser vil legge merke til at vi her har utelatt preposisjonen "på", som var med i alle de tidligere leddene i trosbekjennelsen.

Årsaken er at det vi bekjenner her, kommer på et annet plan enn det vi har talt om tidligere. På gresk og latin er det på dette stedet en liten grammatisk endring som ikke er så lett å oppdage på norsk.

Saken er den at når det gjelder vår tro *på*, er den ikke rettet mot "noe", men mot en person. Vi *tror på* den treenige Gud - på vår Skaper og Far i himmelen, på vår frelser og Herre Jesus Kristus, på vår trøster og veileder Den Hellige Ånd. Ham er det vi skal stole på. Det som resten av den tredje artikkel taler om, er også avgjørende saker i vår tro. Men her er det tale om gaver som Gud gir, om de goder som Den Hellige Ånd setter oss inn i ved evangeliet, ved troen på Kristus.

La oss sitere Luthers ord fra forklaringen til den tredje artikkel:

Jeg tror at jeg ikke av egen fornuft eller kraft kan tro på Jesus Kristus, min Herre, eller komme til ham, men Den Hellige Ånd har kalt meg ved evangeliet, opplyst meg med sine gaver, helliggjort og oppholdt meg i den rette tro, liksom han kaller, samler, opplyser og helliggjør den hele kristne menighet på jorden og opphol der den hos Jesus Kristus i den rette, ene tro. I denne kristne menighet gir han meg og alle troende daglig en full syndenes forlatelse, og vil på den ytterste dag oppvekke meg og alle døde og gi meg og alle troende i Kristus et evig liv. Det er både visst og sant i alle måter.

Det er viktig at vi er klar over at dette er noe vi *tror* på grunnlag av Guds ord. Vurdert etter ytre målestokk kan mye se ut til å være annerledes enn vi synes det burde være. Men den troende erfarer på mange måter hva disse saker betyr.

Guds forsamling

Den første av de åndelige goder som omtales i den tredje artikkel, er den kristne menighet eller kirke. Den omtales som "*hellig*" og "*alminnelig*" (universal). I den nikenske trosbekjennelse legges det også vekt på at kirken er *én*.

Hva betyr så dette?

Luther ga uttrykk for at han ikke likte ordet "kirke", fordi mange la helt andre ting i dette ordet enn det Bibelen gjør. Og det kan kanskje være nyttig for oss å begynne med å nevne noen av de vanlige misforståelser som gjør seg gjeldende - nettopp for å vise forskjellen mellom disse og det vi bekjenner ut fra Bibelen.

Mange tenker først og fremst på kirkehuset eller en kirkeorganisasjon når dette ordet brukes. Det er konkrete ytre saker som det tilsynelatende er lett å forholde seg til. Også i en

god del åndelig veiledning er det åpenbart slike ting det tenkes på. Det er ikke sjelden at en hører forkynnelse som mer vektlegger kirken ("kirken sier" o.l.) enn Guds ord og vårt personlige forhold til Frelseren.

Men dette er noe helt annet enn det Bibelen og vår bekjennelse mener med "den kristne kirke". Og tenker vi etter, skjønner vi nokså snart at vi får problemer med virkeliggjørelsen av bekjennelsens ord dersom vi tenker på slike ytre forhold, og alle de mangler som hefter ved dem. Noen strever for å bøte på dette med å forbedre dem, men ofte med det resultat at manglene blir enda tydeligere. (Utallige splittelser har oppstått nettopp fordi en forsøkte å danne en fullkommen kirke.)

For å unngå misforståelsene kan det være bedre å bruke ordet "menighet" enn ordet "kirke". Men også dette kan oppfattes feil, for eksempel når en taler om en menighet nærmest som en geografisk størrelse. Kanskje ordet "forsamling" ut fra vår nåværende språkbruk er bedre egnet til å peke på det rette innholdet. Men selvsagt kan det inntreffe forhold som gjør at dette ordet også blir misforstått.

Hovedsaken for oss må være å få tak hva den sanne kirke er. Og når vi leser i Bibelen, ser vi snart at det tenkes ikke på ytre, synlige saker som et sted eller en organisasjon. Guds sanne forsamling er *alle de mennesker som tror* på Jesus Kristus, uansett ytre forhold eller hvor de bor (1 Kor 1,2).

Om dette har Grundtvig truffet det rette når han synger: "Vi er Guds hus og kirke nu, bygget av levende stener". Det er tale om de mennesker som *kommer til Jesus* (1 Pet 2,4-5). Luther sier om dette i De schmalkaldiske artikler: "Endog et sju år gammelt barn vet hva kirken er: De hellige troende og 'de får som hører sin gode hyrdes røst' (Joh 10,3)". Og - fortsetter han - denne hellighet består ikke i noe annet enn "Guds ord og den rette tro".

De helliges samfunn

Noen har ment at dette uttrykket skulle bety "samfunn med de hellige ting" (f.eks. sakramentene), men det stemmer dårlig overens med den vekt som Bibelen legger på det personlige åndelige samfunn.

Det grunnleggende er at vi er satt inn i samfunn med Gud ved Jesus Kristus. På dette grunnlaget har vi også samfunn med hverandre som Guds barn (1 Joh 1,1-3).

Derfor ser vi at broderkjærlighet og trangen til å søke de helliges samfunn er et tegn på rett tro (1 Joh 3,14).

Det er umåtelig viktig å ta vare på dette åndelige samfunnet (Apg 2,42), både fordi vi trenger det for vår egen del, og fordi vi skal være med og hjelpe hverandre på himmelveien (Heb 3,13).

I denne sammenhengen har også nådegavene sin plass. Det er ikke disse som "begrunner" de helliges samfunn, men motsatt: Et rett syn på de helliges samfunn gir rett forståelse av nådegavene (1 Kor 12,12f).

Det som ødelegger de helliges samfunn, er særlig to ting: Vranglære (Apg 20,29-30) og uoppgjort synd (Heb 12,15; 1 Kor 6)

Syndenes forlatelse

Sentralt i dette samfunnet står syndenes forlatelse, som Luther så fint har pekt på i sin forklaring. Vranglære og uoppgjort synd er så farlig fordi det fører oss bort fra korset og nåden (jf. Heb 12,15).

I denne sammenhengen hører *nådemidlene* heime: Evangeliet, dåpen og nattverden. I evangelisk luthersk forståelse er det ikke flere egentlige nådemidler enn Guds ord og de to sakramentene. Nådemidlene er de midler som Gud gir oss sin uforskyldte nåde gjennom, ikke noe annet.

Dette er et avgjørende punkt i sann evangelisk tro. Det er ikke vår egen fortjeneste at vi blir frelst, det er utelukkende Guds nådes gave (Efes 2,8). Vår del er å høre budskapet om nåden og ta imot det i tro (Jes 55,3). Nådemidlene er ikke noe som vi skal utføre for å tjene Gud eller få nåde hos ham, men de midler som *Gud* bruker for å tjene oss med sin nådes gaver.

Derfor skal vi ikke søke Gud og hans nåde utenom disse midler. Gjør vi det - enten ved vår egen tjeneste eller på annen måte, havner vi i lovtrelldom som gjør Guds nåde til intet (Rom 9,31-33). For i vårt hjerte, i det som tjener til evig liv, er det bare nåden som skal herske.

Det er viktig for vår forståelse at vi ikke taler om "nådemidler" på en måte som tilslører dette. Etter re-

formert innflytelse kan en av og til høre tale om at bønn er et nådemiddel. Men her må vi være varsomme. Bønn er en rettighet vi har fått som Guds barn. Den gir oss kontakt med vår himmelske Far, som gir oss nåde til hjelp i rette tid (Heb 4,16). Men det er ikke det at *vi* får det til å be, som gir oss nåde.

Den romersk katolske kirke taler om sju sakramenter av forskjellig slag. I mange av dem er menneskelig gjerning en hovedsak, ikke minst i messeofferet (den katolske lære om nattverden), som går ut på at presten presenterer Kristi offer på nytt for Gud til beste for de troende. Dette var den katolske vranglære som Luther så aller mest alvorlig på. Det er fare på ferde når vi ser at det innen vår egen kirke nå begynner å tales om at vi på en måte bringer et offer til Gud i nattverden.

Det er sant at der det er liv, vil livet også være i virksomhet, ellers blir det en selvmotsigelse. Derfor formaner Guds ord de troende til gode gjerninger, til et hellig liv og til tjeneste (Tit 3,14; 2,11-14). Men dette er en følge av at vi har fått nåde (2 Kor 4,1), ikke en forutsetning for at vi kan være Guds barn. Det er syndenes forlatelse som gir og holder oppe det åndelige livet.

Bland aldri inn, du Kristi brud, det minste eget godt. For mellom synderen og Gud, der gjelder nåden blott. (L. Sandell)

Kjødets oppstandelse

I den trosbekjennelsen slik den brukes i den norske kirke i dag, heter dette leddet "legemets oppstandelse". Det virker lettere å forstå - og peker på en hovedsak i det kristne håp (1 Kor 15,35flg). Men det er ikke noen nøyaktig oversettelse av det uttrykket som de greske kirkefedre brukte da de skrev denne trosbekjennelsen, selv om det handler om samme sak.

Når det i bekjennelsen opprinnelig ble brukt ordet "kjød" i stedet for "legeme", var det for å understreke at det i oppstandelsen ikke handler bare om noe billedlig, men om en virkelig gjenopprettelse av menneskets helhet som Guds skapning. Ikke bare sjelen eller den åndelige side av mennesket skal leve evig - også legemet, den kjødelige side som Skaperen har gitt oss, skal oppstå. (Ordet kjød betyr ikke her den natur som er gjennomtrengt av synd, men er et sterkt uttrykk for det legemlige.)

Det var ikke minst overfor gnostisismen og beslektede retninger at det var nødvendig å understreke dette så sterkt. Sjelens udødelighet var en vanlig tanke i den greske kulturkrets, men den bibelske læren om oppstandelsen ble ansett som tåpelig (Apg 17,32). Men Bibelen understreker at hele mennesket - også legemet - er skapt av Gud. Og da Guds Sønn ble sant menneske for å frelse oss, understrekes realiteten i dette nettopp ved uttrykket "kommet *i kjød*" (1 Tim 3,16; Joh 1,14). Så skal også legemet ha del i oppstandelsen.

Også i våre dager finnes det mange tanker som fornekter dette. Ulike former for liberal teologi sier det har ikke noe å si for vår tro om Kristus virkelig er oppstått, eller om det finnes noe personlig håp for oss etter døden - stikk i strid med hva Bibelen legger vekt på (1 Kor 15,17-20). Gjennom spiritisme, "nær døden"-opplevelser og andre upålitelige foreteelser forsøker mennesker i dag å danne seg positive forestillinger om livet etter døden på et helt annet grunnlag enn det Guds åpenbaring viser oss.

I Bibelen i det oppstandelsen - hvor Jesu oppstandelse danner "førstegrøden" - som vi skal se fram til. Det nye legemet skal være av en annen beskaffenhet enn det gamle (1 Kor 15,44). Men det skal være et virkelig legeme, et personlig liv for den enkelte av oss.

Så blir det da et avgjørende spørsmål for oss - som vi ble minnet om i slutten av den andre trosartikkelen - hva denne oppstandelsen fører fram til, evig liv eller fordømmelse og fortapelse (Dan 12,2-3). For alle mennesker skal en dag stilles fram for Herrens domstol.

Det evige liv

Den som tror på Jesus Kristus, som har fått sine synder forlatt for hans skyld, har det evige liv sammen med Gud i vente.

Dette håpet er det trosbekjennelsen munner ut i. En "kristendom" som ikke er opptatt av dette himmelske håpet, har mistet noe av det mest vesentlige. Dette er målet for vår vandring (Heb 11,16), og setter vårt liv og vår tjeneste på jorden inn i det rette perspektiv (Fil 3,14). ●

Bibelsamling til sommeren

Som nevnt i forrige nummer blir det en ny bibelsamling på Audnastrand leirsted 17.-20. juli 1997.

Audnastrand leirsted, Snig, Sør-Audnedal, ligger midt i Lindesnes kommune – 15 km fra Mandal og 60 km fra Kristiansand.

Talere blir prof. Carl Fr. Wisløff, Henric Staxäng (pastor i Lutherska Bibelstudiestiftelsen i Nord-Sverige) og forkynner Kristoffer Fjelde.

Flere opplysninger og påmelding: Kontakt Eivind Nilsen, pb. 79, 4601 Kristiansand, tlf. 38 01 59 09 (etter kl. 1700).

Program og flere opplysninger kommer i neste nummer av Bibelsk Tro.

Be for bibelsamlingen!

Bestill Bibelsk Tro

☐ **Send meg alle nr. i 1997.**
Ordinært abonnement (100,-), studentabonnement (70,-)
(Stryk det som ikke passer.)

☐ **GAVE:** Send et årsabonnement til:

1) Navn/adr.: _____

_____

2) Navn/adr.: _____

_____

☐ Send meg Bibelsk Tro hele resten 1997 og de av 1996-utgavene som finnes i restopplag. Bet. bare kr. 150.

Betal på forhånd. (post 0825.05.78.300, bank 3290.07.77786)/ Send undertegnede giro kort. (Stryk!)

Navn/adr.:_____

_____

Porto kr. 3,70

BIBELSK TRO

Postboks 264

4350 NÆRBØ

Ved Jesu kors

Av: Gustav Mevik fra "Omkring den korsfestede"

Joh. 19. 25-27.

Jesus så Johannes stå ved korset. At Jesus var glad ved å se sin venn stå der, er det ingen tvil om. Intet vitnesbyrd fra Johannes munn kunne være sterkere enn å stå ved korset i en slik stund.

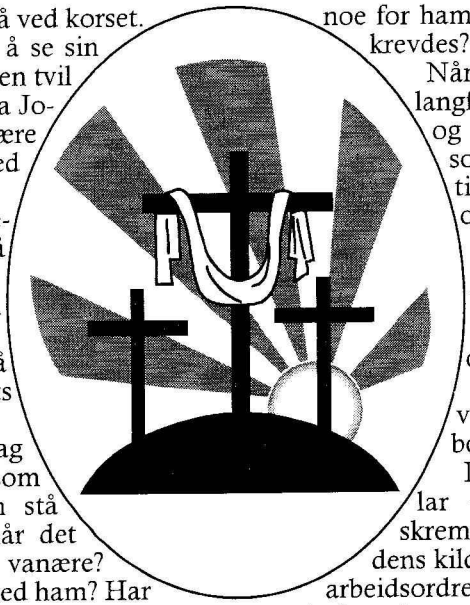

Ved å stå der, bekjente han sin tro på Jesus. Ved å stå der, åpenbarte han sin kjærlighet til Jesus. Han erklærte seg også villig å bære korsets vanære, ved å stå der.

Hva ser Jesus i dag hos oss? Ser han oss som bekjenner hans navn stå ved korset, stå der når det koster noe å bære hans vanære? Har vi kraft til å lide med ham? Har vi mot å bekjenne hans navn når andre fornekter ham? Har vi kjærlighet til å ofre noe for ham, ja oss selv med om det krevdes?

Når verden er inne i et nytt langfredags mørke, skal vi, du og jeg, bli blant den flokk som Jesus ser stå der, rede til oppgavene, villig til ofrene?

Jesus hadde en oppgave til Johannes. Om han ikke hadde vært tilstede, kunne han ikke fått ordren.

Der er meget som både vil lokke og skremme oss bort fra Jesu kors.

Den som kjenner Jesus, lar seg verken lokke eller skremme. Her har vi funnet gledens kilde. Her vil vi vente på vår arbeidsordre. Her vil vi stå til livets sol går ned. ●

Gode bøker, sang- og talekassetter

NYE BØKER:

- **"Bibelskolen i åndskamp"**, Dag Risdal (kr. 90)
- **"I Herrens hånd"**, Olav Nergård (kr. 58)

SANGKASSETTER:

- **"Liv, frelse og framtid"**, Elisabeth og Helge Lindhjem (kr. 95)
- **"Dyrt er du kjøpt"**, Magne Straumstein (kr. 80)
- **"Ankerfestet"**, Randi Espeseth, Anne-Margrethe og Ole Andreas Meling (kr. 80)

TALEKASSETTER:

- be om *gratis* oversikt

...bestilles fra:

BIBELSK TRO
Kassettjeneste
Postboks 116, 4320 Hommersåk

Medarbeidere/skribenter i dette nummeret:

Jan Bygstad: Født 1952 i Oslo. Utdannet ved Menighetsfakultetet. Ordinert 1980. 10 år kapellan i Bergen domkirke. Siden 1990 kapellan i Landås krike, Bergen. Formann i Foreningen for Bibel og Bekjennelse (FBB).

Kjell Dahlene: Født 1944 i Porsgrunn. Har vært forkynner, ungdomsarbeider, områdesekretær og bysekretær. Lærer/lektor ved Fjellheim bibelskole 1984-87 og 1994-95.

Ingar Gangås: Født 1955 i Trondheim. Misjonsskolen på Fjellhaug 1977-81. Misjonær Bilivia 1982-1992. Grunnfag i pedagogikk, Universitet Trondheim, 1993. Lærer/ rektor ved Seminario Teologico Lutherano Andino (SETELA), Peru, fra 1993.

Gunnar Holth: Født 1946 i Råde. Oslo off. lærerskole 1966-69. Kristendom grunnfag ved NLA 1970. Lærer/husfar ved Fjellhaug skoler og studentheim 1970-73. Lærer ved Skjevik ungdomsskole, Molde, 1974-79. Medlem av NLMs hovedstyre 1976-82. Er nå ansatt ved Vågsetra skole, Molde.

Axel Remme: Født 1930 i Bø i Vesterålen. Utdannet tømmermann. Indremisjonens 2-årige bibelskole i Oslo 1955-57. Har vært ungdoms-, lands- og kretssekretær i Den Indre Sjømannsmisjon (DISM). Klokker i Vennesla, Kristiansand. Fra 1989 generalsekretær i DISM.

Dag Risdal: Født 1934 i Støren. Cand. real. Studiesekretær i Indremisjonsselskapet. Bibelskolelærer på Fjellhaug 1969-89. Fra 1989 forkynner i NLM.

Kassett-opptak

fra Bibel- og bekjennelseskonferanse på Frøyland, 14.-16. februar 1997

1.	Carl Fr. Wisløff	Den nye fødsel (Joh. 1,12-13)
2.	Carl Fr. Wisløff	I sjelesorg hos Jesus
3.	Finn Jarle Sæle	Massemedia og den kristne tanken (2 Kor. 10,3-5)
4.	Carl Fr. Wisløff	Guds folk - den ene kristne kirke (Joh. 10,27)
5.	Kristoffer Fjelde	Bibeltime (Rom. 7,19-8,4)
6.	Carl Fr. Wisløff	Jesus fristes i ørkenen (Matt. 4,1-11)
7.	Carl Fr. Wisløff	"Eg er ein gjest i verda, min heim i Himlen er." (Fil. 3,20)

Hver kassett koster kr. 40 + porto.

Bestilles fra: Bibelsk Tros Kassettjeneste, Pb. 116, 4320 Hommersåk

Krogedal bok & papir
4350 Nærbø - 4341 Bryne

Høyland og Jæren FORBRUKS-FORENING

C

ISSN 0804-0532

Returardesse:
Postboks 264
4350 Nærbø

Fra Krossøy på Kvitsøy, Rogaland. (Foto: Jan Holgersen)

"Men det skal være langt fra meg å rose meg, uten av vår Herre Jesu Kristi kors! For ved det er verden blitt korsfestet for meg og jeg for verden."

(Gal. 6,14)

"Jeg er korsfestet med Kristus. Jeg lever ikke lenger selv, men Kristus lever i meg. Det liv jeg nå lever i kjødet, det lever jeg i troen på Guds Sønn, han som elsket meg og gav seg selv for meg."

(Gal. 2,20)